

CRNA GORA
ZAVOD ZA STATISTIKU

IV Proleterske 2, 81000 Podgorica

Tel: +382 (0) 20 230 811

Fax: +382 (0) 20 230 814

E-mail: contact@monstat.org

IZVJEŠTAJ O KVALITETU ZA 2016. GODINU

**Mjesečno istraživanje o prodaji poljoprivrednih proizvoda sopstvene proizvodnje
poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga**

Odgovorno lice: Nataša Vojinović

Odsjek: Ekonomski računi u poljoprivredi, šumarstvu i životnoj sredini

Sadržaj:

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju.....	1
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja	1
1.2 Pravni osnov	1
1.3 Statističke jedinice	1
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	1
1.4.1 Sektori	1
1.4.2 Statistička populacija.....	1
1.5 Referentna geografska oblast.....	1
1.6 Koncepti i definicije	1
1.7 Klasifikacije	2
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka.....	2
1.9 Dinamika objavljivanja podataka	2
1.10 Metodologija.....	2
1.11 Bazni period.....	2
1.12 Jedinica mjere	2
1.13 Izvor podataka	2
2. Relevantnost - Korisnici podataka	3
2.1 Potrebe korisnika	3
2.2 Zadovoljstvo korisnika	3
3. Tačnost i pouzdanost	3
3.1 Tačnost - Opšta ocjena	3
Nije dostupno.....	3
3.2 Uzoračka greška.....	3
Indikatori uzoračke greške	3
3.3 Neuzoračka greška	3
3.3.1 Greška obuhvata.....	3
Indikator greške obuhvata	3
3.3.2 Greška mjerenja	3
3.3.3 Greška usljed neodaziva.....	4
Stopa neodaziva jedinica	4
3.4 Sezonska prilagodavanja.....	4
3.5 Revizija podataka.....	4
3.5.1 Politika revizije podataka	4
3.5.2 Praksa revizije podataka	4
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka.....	4
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	4
4.1 Pravovremenost.....	4
Vremenski jaz objave preliminarnih podataka	4
Vremenski jaz objave konačnih podataka	4
4.2 Tačnost objave podataka.....	4
5. Dostupnost i jasnoća.....	5
5.1 Saopštenja.....	5
5.2 Publikacije	5
5.3 Dostupnost mikropodataka	5
6. Uporedivost	5
6.1 Prostorna uporedivost	5
6.2 Vremenska uporedivost.....	5

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj istraživanja je da se obezbijede podaci o prodaji poljoprivrednih proizvoda sopstvene proizvodnje poljoprivrednog preduzeća i zemljoradničke zadruge, prema teritoriji na kojoj je prodaja izvršena, izraženom u količini i vrijednosti. U tu svrhu ovim istraživanjem prikupljaju se sledeći podaci za poljoprivredne proizvode, odnosno grupu proizvoda: količina poljoprivrednih proizvoda prodatih u toku izvještajnog mjeseca, vrijednost poljoprivrednih proizvoda prodatih u toku izvještajnog mjeseca, prosječna vrijednost po jedinici mjere poljoprivrednih proizvoda prodatih u toku izvještajnog mjeseca. Dobijeni rezultati se koriste: za obračun i analizu kretanja cijena proizvođača poljoprivrednih proizvoda, za prikazivanje obima i strukture robne proizvodnje u poljoprivredi, za analizu koja se odnose na proizvodnju, promet i potrošnju poljoprivrednih proizvoda poljoprivrednih gazdinstava. Podatke koriste institucije koje proučavaju ekonomski položaj poljoprivrede, organizuju tržišta i kretanje cijena poljoprivrednih proizvoda.

1.2 Pravni osnov

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("*Sl.list Crne Gore*" br. 18/12) definisane su odredbe za prikupljanje, obradu i diseminaciju podataka. Zakon pruža Zavodu za statistiku jasno i široko pravno ovlaštenje da prikuplja i pristupa podacima potrebnim za sprovođenje Programa i Godišnjeg plana. Zakon daje prioritet upotrebi administrativnih podataka, kao i pravo pristupa individualnim podacima koja su rezultat istraživanja ostalih proizvođača zvanične statistike. Kao dopuna zakonskim odredbama, Zavod za statistiku je potpisao nekoliko memoranduma o saradnji sa imaocima administrativnih podataka.

1.3 Statističke jedinice

Privredna društva, zemljoradničke zadruge i preduzetnici koji se bave prodajom poljoprivrednih proizvoda iz sopstvene proizvodnje, jedinice koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i prodajom, a nalaze se u sastavu nepoljoprivrednih preduzeća i zadruga.

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Sektor A - Poljoprivreda, lov i šumarstvo.

1.4.2 Statistička populacija

Privredna društva, zemljoradničke zadruge i preduzetnici koji se bave prodajom poljoprivrednih proizvoda iz sopstvene proizvodnje, jedinice koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom i prodajom, a nalaze se u sastavu nepoljoprivrednih preduzeća i zadruga.

1.5 Referentna geografska oblast

Crna Gora.

1.6 Koncepti i definicije

Pod prodatim količinama podrazumjevaju se isporuke poljoprivrednih proizvoda drugim preduzećima radi prerade i prodaje, kao i isporuke preduzećima i zajednicama radi potrošnje, isporuke poljoprivrednih proizvoda svojim prerađivačkim kapacitetima koji se nalaze u okviru poljoprivrednog preduzeća – zemljoradničke zadruge, isporuke prerađenih poljoprivrednih proizvoda (suve šljive, alkoholna pića, mliječni proizvodi) drugim preduzećima ukoliko se takva prerada ne obavlja u proizvodnim jedinicama industrijskih preduzeća i ukoliko za tu preradu izvještajna jedinica ne dostavlja izvještaj IND-1 i IND-21.

Isporuke prerađenih poljoprivrednih proizvoda daju se samo za one proizvode koji su dobijeni preradom sirovina sopstvene proizvodnje, isporuke sopstvenim prodavnicama koje vrše prodaju poljoprivrednih proizvoda na malo, neposrednu isporuku poljoprivrednih proizvoda na malo koju obavljaju proizvođači poljoprivrednih proizvoda izvan prodavnica, isporuke dotovljene i utovljene stoke (iskazuje se količina koja predstavlja prirast odnosno ostvarenu razliku u težini između nabavljenih i isporučenih grla stoke koja su skupljena od preduzeća, zadruge ili individualnih proizvođača u svrhu dostavljanja).

Vrijednost prodatih poljoprivrednih proizvoda podrazumijeva vrijednost isporučenih proizvoda iz sopstvene proizvodnje po prodajnim cijenama po kojima organizacije fakturišu i knjiže isporuke sopstvenih proizvoda (prodajne cijene proizvođača). U vrijednost prodatih proizvoda uključuju se svi troškovi oko pripreme proizvoda za isporuku do mjesta utovara (sortiranje, pakovanje, dovoz do mjesta utovara i sl.). Ne obuhvata se vrijednost ambalaže koja se vraća. Vrijednost isporuke sopstvenim prodavnicama na malo obračunava se po prodajnim cijenama proizvođača ili po obračunskim cijenama (bez marže i poreza na promet). Vrijednost se iskazuje u EUR, bez decimala.

Prosječna vrijednost po jedinici mjere dobija se računskim putem tako što se vrijednost podijeli sa količinom. Prosječna vrijednost se iskazuje u EUR sa dvije decimale.

1.7 Klasifikacije

NACE Rev. 2, CPA 2008

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Mjesečna.

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Kvartalna.

1.10 Metodologija

Kratka metodologija istraživanja dostupna je na linku:

<http://monstat.org/userfiles/file/poliprivreda/metodologije/Metodologija%20o%20prodaji%20poljoprivrednih%20proizvoda.pdf>

1.11 Bazni period

Bazna godina je 2015.

1.12 Jedinica mjere

Količine, vrijednosti i prosječne cijene.

1.13 Izvor podataka

Mjesečno istraživanje o prodaji poljoprivrednih proizvoda sopstvene proizvodnje poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga.

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- Eurostat;
- Svjetska banka;
- UN organizacije;
- Međunarodni monetarni fond.

Nacionalni korisnici:

- Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- Centralna banka;
- nevladine organizacije;
- studenti;
- istraživači;
- mediji.

2.2 Zadovoljstvo korisnika

U cilju utvrđivanja zadovoljstva korisnika kvalitetom podataka i utvrđivanjem njihovih potreba, Zavod za statistiku po prvi put sprovodi "Istraživanje o zadovoljstvu korisnika" u 2017. godini. Istraživanje je realizovano u periodu od 1. septembra do 20. oktobra. Link sa anketom je poslat svim korisnicima koji su u periodu od 2013-2017. poslali zahtjev za podacima na zvaničnu mail adresu. Pored toga, upitnik je postavljen na web stranici Zavoda za statistiku.

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Nije dostupno.

3.2 Uzoračka greška

Uzoračka greška ne može se izračunati jer istraživanje nije sprovedeno na osnovu slučajnog uzorka.

Indikatori uzoračke greške

Nije relevantno.

3.3 Neuzoračka greška

Nije dostupno.

3.3.1 Greška obuhvata

Nije dostupno.

Indikator greške obuhvata

Nije dostupno.

3.3.2 Greška mjerenja

Nije dostupno.

3.3.3 Greška usljed neodaziva

Nije dostupno.

Stopa neodaziva jedinica

Nije dostupno.

3.4 Sezonska prilagodavanja

Nije dostupno.

3.5 Revizija podataka

3.5.1 Politika revizije podataka

Zavod za statistiku je usvojio politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu:

<http://www.monstat.org/cg/page.php?id=1493&pageid=1493>

3.5.2 Praksa revizije podataka

Objavljeni podaci se smatraju konačnim osim u slučaju metodoloških promjena i uvođenja novih klasifikacija, usljed čega podliježu reviziji.

3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka

Nije bilo revizije podataka.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Podaci se objavljuju na datum koji je definisan Kalendarom objavljivanja statističkih podataka – kvartalno.

Vremenski jaz objave preliminarnih podataka

Objavljeni podaci smatraju se konačnim.

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Mjesec dana.

4.2 Tačnost objave podataka

Svi podaci su objavljeni u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka za 2016. godinu.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Saopštenja

Podaci su dostupni u vidu kvartalnih saopštenja objavljenih na zvaničnom web sajtu:

<http://monstat.org/cg/page.php?id=1392&pageid=63>

5.2 Publikacije

Zavod za statistiku objavljuje sljedeće redovne publikacije:

1. Mjesečni statistički pregled,
2. Statistički Godišnjak.

Sve publikacije koje objavljuje Zavod za statistiku dostupne su na sledećem linku:

<http://monstat.org/cg/publikacije.php>

5.3 Dostupnost mikropodataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl.list Crne Gore" br. 18/12) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučno-istraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Zavodom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Metodologija istraživanja je usklađena sa EU Priručnikom za cijene u poljoprivredi, što omogućava uporedivost između zemalja.

6.2 Vremenska uporedivost

Nije dostupno.